

Selkämeren kansallispuiston ystävät ry ja Merikarvia-seura ry

Tiedote 25.5.2016

Merikarvian merellisen kalastajakulttuurin sanakirja

ELY-keskus on myöntänyt taloudellista tukea Merikarvian merellisen kalastajakulttuurin sanakirjan valmistamiseksi. Kalastajakulttuurin sanakirjan aikaansaaminen kävi ajankohtaiseksi, koska ammattikalastus on taantunut, pyyntimuodot ja kalastusvälineistö muuttuneet, vesillä liikkumista, pyyntitapoja koskevat termit ovat tarpeettomina jäämässä pois käytöstä ja unohtumassa. Osa tiedoista löytyy arkistolähteistä, osa on säilynyt vain yksittäisten kalastajien tai heidän jälkeläistensä suullisessa perinteessä. Yhä harvalukuisemmiksi käyneiden kalastajien pyyntivedet ja -paikat ovat muuttumassa. Tästä syystä edeltäneiden sukupolvien saarille, yksittäisille kiville ja matalikoille antamat nimitykset ovat unohtumassa. Yksi tämän hankkeen tavoite on kerätä tätä tietoa ja laatia paikkatietojen pohjalta Google mapsin mobiilikartta, josta löytyvät merikarvialaisten kalastajien aikoinaan käyttämiä paikannimiä ja niihin mahdollisesti kytkeytyviä tarinoita. Sanakirjan ja karttapaikkojen kokoamiseksi käydään läpi arkistolähteitä ja haastatellaan 20 kalastajaa tai heidän jälkeläisiään.

Sanakirjan tulevia sanoja ovat esimerkiksi knipparikoukku, routapyynti, liiki, prekata, prenkata, prinkata, hyydätä, prakku, skärppi ja konspeli. Siten pyyntitapojen ja pyyntitekniikoiden yksityiskohtien ohella tuodaan esille kalastajille tärkeitä paikallisia ruotsinkielisen sävyttämiä verbejä, mutta myös kalastajille tärkeitä luonnonympäristöä, merimaisemaa ja linnustoa.

Mobiilikartassa esiintyviä kiinnekohtia ovat esimerkiksi Pontikka-apaja, Poliisikivi, Murhakari ja Apteekkarin laaka. Yksi hankkeen tavoite on myös koota kalastuskämppeihin liittyviä värikkäitä tarinoita.

Hankkeen tavoite on monipuolistaa Selkämeren kansallispuistoon suuntautuvien matkailijoiden palvelutarjontaa. Esimerkiksi mobiilipalvelun kautta matkailuyrittäjien on kätevä suunnitella vene- tai kanoottiretkiä niin, että reitin varrella voi pysähtyä valitsemissaan mielenkiintoisissa kohteissa.

Tässä työssä ovat mukana hankkeen Selkämeren ystävät ry:n lisäksi ammattikalastajat, kalastajainseurat, paikallisaktiivit ja Merikarvia-seura, jonka tekemä talkootyö hankkeen toteuttamisessa on keskeinen. Merikarvian kalastajan sanakirja ja kalapaikkakartta julkistetaan Merikarvialla joulukuussa 2016.

